

Veivisere for Søndagsskolen Norge

kort versjon

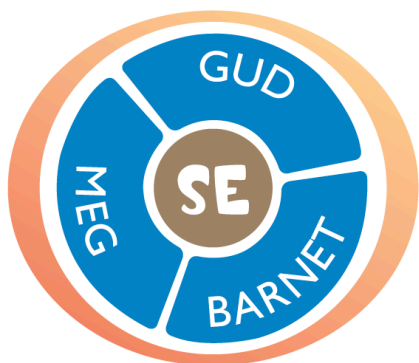
Innledning

Søndagsskolens Norges veivisere er laget for å skape bevegelse!

For å utruste både frivillige og ansatte til å arbeide for Søndagsskolen Norges formål, vil vi inspirere den enkelte til:

- dypere kjærlighet til den treenige Gud
- dypere kjærlighet til barna
- helhet i livet og tjenesten.

Veiviserne har slik en inndeling som mange vil kjenne igjen fra *basisblikkene* i Sprell levende:

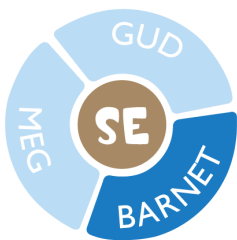
Å virkelig *se* er en kjærlighetshandling som skaper bevegelse og forandring – og som setter fri.

Relasjonene til barnet, til meg selv og til Gud er tre helt sentrale relasjoner for alle som har en tjeneste i søndagsskolen. Veiviserne beveger seg gjennom tre historier: barnets livshistorie, vår egen tros- og livshistorie og Bibelens store fortelling. Disse fortellingene vil ofte være vevd tett sammen i den kristnes liv.

Basisblikkene er likeverdige. Som barneorganisasjon ser vi likevel et særlig ansvar for å søke å forstå barnet først og starte med det.

Veiviser 1:

Formidle Guds kjærlighet

*La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem.
(Mark 10,14)*

Å se barnet innebærer å se det enkelte barnet – at vi ser verden i lys av barnet. Det innebærer også at vi generelt søker å kjenne barns hverdag, behov, følelsesliv, åndelighet og utvikling. En vilje til å sette oss inn i barnets verden vil endre holdningen vår til barna og endre tjenesten vår som ansatte og frivillige i søndagsskolen.

Alle mennesker trenger å bli sett, omfavnet og snart også utfordret: Vi trenger både at noen gir oss omsorg og gir trygghet til å utforske verden og mestre livet. Vi tror at Gud er kjærlighet, og gjør alt dette. Vår sentrale oppgave er å formidle denne kjærligheten, i handling og ord – gjennom rause rom, hvor barnet kan komme med alt det er.

Vi tror at Gud i kjærlighet har skapt oss som mennesker, i sitt bilde. Alle barn bærer i seg potensiale til både godt og ondt. Men Gud har frelst oss til et nytt liv gjennom Jesu frelsesverk. I relasjonen til den treenige Gud kan vi finne vår dypeste identitet. Og med Jesus som forbilde kan vi vokse mot å bli sannere mennesker.

Bibelen forteller at Jesus kom med Guds rike til verden. Guds rike står helt sentralt i Jesu forkynnelse. Og Jesus sier at Guds rike tilhører slike som barna. Det forstår vi som at barnets tro på sentrale måter er forbilledlig.

Det vesle barnet vil av seg selv prøve å knytte seg til én eller noen få voksne, for å overleve. Barnet søker kjærlighet, et sted å plassere tilliten sin. Vi tror at de små barna er forbilledlige for oss gjennom tilliten sin og avhengigheten av en kjærlighet som bærer.

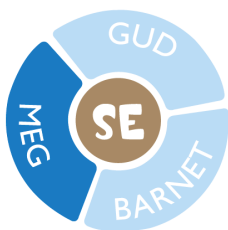
Etter hvert vil alle erfare at andre menneskers kjærlighet er ufullkommen. Ethvert menneske vil mer eller mindre tape tillit til omgivelsene. Fordi vi søker fullkommen kjærlighet, men vår kjærlighet til hverandre er ufullkommen, er mennesket sårbart. Sårbarhet er et grunnvilkår vi lever under.

Dersom barnet virkelig blir sett av sine nærmeste, vil barnet eie en tillit til de nære omgivelsene. Barnet vil da ofte vise beslutsomhet, glede, energi og flyt. Barnet vil i stor grad kunne være et integrert og autentisk menneske; som kjenner seg selv, eier tankene sine og har god kontakt med egne følelser og behov. Barnet vil kunne stå mer i seg selv og styres mer innenfra enn av ytre forventninger og mønstre.

En sentral del av det å se barnet er å presentere kulturen og vår egen tro for dem, så barna kan forstå seg selv i virkeligheten og i den store, felles fortellingen. Å se barnet handler om å dele av våre egne liv og av troshistorien vår med dem. Å se barnet handler også om å se barnas åndelige behov og potensialer. Å se barnet innebærer å skape rause rom, hvor barna kan knytte an til bibelfortellingene og til trosutøvelse med sine egne erfaringer, om de ønsker det. Her kan vi legge til rette for at de kan eie en gudsrelasjon som bærer, og ha mulighet til å finne sin dypeste identitet i relasjonen til Gud.

Veiviser 2:

Bevare hjertet

Bevar ditt hjerte framfor alt du bevarer, for livet går ut fra det.
(Ordspr 4,23)

Å se meg selv innebærer å være åpen for min egen livshistorie og troshistorie – og favne mitt eget liv og historie med sannhet og nåde. Å se meg selv innebærer å bevare hjertet mitt og ha god kontakt med mine egne tanker, følelser og behov.

Som voksne er vi i større grad enn barnet i stand til å reflektere over livet og troen. Å se meg selv som kristen handler om å bringe alt jeg bærer på inn i sentrum av gudsrelasjonen. Alt er del av Guds virkelighet, og alle utfordringene vi står i som voksne mennesker, kan vi bringe fram for Gud.

De følelsene vi kjenner på og kan romme i oss selv gjør oss i stand til å forstå og leve oss inn i tilsvarende følelser hos barnet. Følelser vi ikke selv kan merke eller vedkjenne oss, blir vi mindre i stand til å gjenkjenne og akseptere hos barnet. Dette gjelder også egenskaper som tillit og positiv avhengighet av andre: Barn som kan speile disse egenskapene i de nære voksne, vil lettere bevare en tillit og avhengighet til omgivelsene og i gudsrelasjonen.

Vi bærer alle på ømme punkter i oss, som synd, bindinger og sår. Å se meg selv handler også om å søke å finne ut hva disse ømme punktene er, som tapper meg for energi og som hindrer glede og livsutfoldelse.

Synden vår, den uretten vi begår, gir oss skyldfølelse. Det eneste frigjørende er å sette det rette navn på synden, be Gud om tilgivelse og bryte med den. Vi må også kunne tilgi oss selv.

Bindinger er som usynlige «tråder» til ulike personer, tråder som binder oss og hindrer oss i å gjøre det vi virkelig vil. Bindinger gir både trygghet og krever underordning.

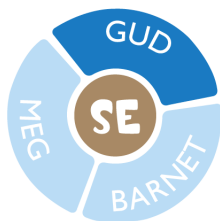
Sår er som et speilbilde av synden: Vi er utsatt for andres synd, som påfører oss sår. Å ikke bli virkelig sett og elsket som barn skaper sår. I mer eller mindre grad har vi alle tapt tillit til omgivelsene gjennom barndommen. Og å nærme seg barnet og det barnlige kan derfor være ekstra krevende. Å lege sår handler for manges del om å arbeide med å tilgi sine egne foreldre, uten å la bitterhet og andre vonde følelser holde sårene betente.

Deler av det indre livet vårt og av vår egen historie er skjult for oss selv. Og vi mangler alle noe på å bli autentiske mennesker, som helt ut eier tankene våre, og har full kontakt med følelsene og behovene våre. Problemer vi bærer på som vi ikke kommer til rette med, vil ofte bli overført som problemer til våre egne barn.

Å se og arbeide med meg selv handler også om å mestre problemer og utfordringer på modne måter. Det å kunne reflektere over meg selv og uttrykke det jeg bærer på inni meg hjelper meg til å mestre utfordringer. Også det å, som barnet, våge avhengighet av andre og kunne knytte meg til andre hjelper meg i møte med problemer i livet.

Veiviser 3:

Søke Guds rike

*Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg.
(Matt 6,33)*

Å se Gud innebærer å søke Gud gjennom Bibelens ord, gjennom nattverdfeiring og felleskap med andre og ved å være åpne for Den hellige ånds nærvær og ledelse i livene våre. Å se Gud innebærer å søke å kjenne Guds vilje, ta imot frelsen i Jesus, og søke Guds rike.

Ifølge Bibelen har Gud selv åpenbart seg gjennom ord og handlinger. Gud åpenbarte seg for Moses som *Jeg er* (2 Mos 3,13–14). Gud er knyttet til eksistens, til selve det å være til, til den dypeste virkeligheten og sammenhengen, til alt som er til i den store livsveven. Gud er også en handlende, aktiv Gud – som har skapt alt, og som fortsetter å skape. Å se Gud som skaper og som den dypeste virkelighet hjelper oss å ta ansvar for alt det skapte – alt naturmangfold og miljøet som trues under trykket av vår menneskelige aktivitet.

Synd og ødeleggelse er blitt en del av vår verden (1 Mos 3,17–19). Vi lever med en dyp splittelse mellom en lengsel etter det guddommelige og en indre motstand mot Gud og Guds vilje. Og synden hindret mennesket fra å leve i samfunn med Gud.

Men gjennom Jesu frelsesverk er vi blitt Guds barn, satt fri til å leve i nær og åpen relasjon til vår skaper. Som barneorganisasjon kan vi være med å løfte fram verdiene av å være i nettopp et barnlig forhold til Gud, i tillit og avhengighet. I perioder kan det være riktig å ikke relatere Gud til farsbildene eller morsbildene våre. Samtidig kan det å utfordres til å gjøre nettopp det, hjelpe oss å komme til rette med vår egen historie, åpne de sårene som må åpnes, og plassere ansvar og skyld.

Vår tillit er i ulik grad såret. Og vår sårbarhet og dødelighet kan gi oss uro. Når tilliten skades, prøver vi ofte vinne kontroll på andre måter, og plassere tryggheten vår i det materielle, eller i egen kompetanse eller karriere. Det kan være vanskelig å gi slipp på de illusjonene vi bærer på, de ytre trygghetene vi har etablert, og nærme oss sannheten om livet og virkeligheten. Men Gud møter oss i virkeligheten vår, slik den faktisk er. Det er når vi gir slipp på illusjonene, at vi kan nærme oss et liv i bønn, i tillit til Gud.

Å se Gud er også å aktivt søke Guds rike. Guds rike er en usynlig virkelighet, midt imellom oss. Jesus gikk selv korsets vei, Lammets vei. Gudsrike-hemmelighetene synes å være knyttet særlig til det barnlige og til det som er «nedenfra» (Matt 5,1–10). Med barnet som forbilde kan vi strekke hendene mot Gud, søke Guds rike og arbeide for å fremme rettferdighet i en verden hvor sannheten holdes nede i urett. Slik kan et åndelig liv aldri ha nok med seg selv. Å se Gud og å se Jesus er også å se Jesus i vår neste, og i de aller minste. Til sist skal alle Guds barn se Gud, ansikt til ansikt, – i Guds evige rike.